

Missie volbracht & niet mijn dag - zondag 7 februari

Uitzicht vanuit onze kamer

Kraken vanochtend. Nu zijn we wel wat gewend en we wisten dat het wat kouder zou gaan worden. Maar 's ochtends bij het opstaan al gelijk -16.9 is wel heftig.

Extra lagen, zwaardere handschoenen en wanten, de sneeuwbril en bivakmuts. Hiermee gewapend, lopen we het hostel uit na een zeer sober ontbijt: een bordje yoghurt en wat thee/koffie. Na al het lekkere eten van de afgelopen dagen, schijnt het lichaam even wat minder voedsel nodig te hebben.

Buiten – ondertussen zorgt een lekker zonnetje voor maar liefst -16 – valt de kou wel mee. Totdat we een paar meter hebben gelopen en de kou de achterkant van onze benen bereikt: drie lagen bieden slechts beperkte bescherming. De neusharen beginnen tijdens het lopen naar het ijs al te bevriezen. We hoeven niet bang te zijn dat we vergeten om onze bril op te zetten of onze muts op te doen.

Wat een uitzicht. Het meer is al mooi bij wast mistig meer, maar dit is echt sprookjeswerk. Dunne flarden mist, zon en sneeuw, sneeuw, sneeuw.

We binden onze schaatsen onder, pakken ons goed in, en gaan op weg voor een proefrondje. Er is nog bijna niemand op het ijs. Behalve een paar schuivers die met hun grote machines het ijs schuiven en bezemen. Gelukkig maar, want de kou vannacht heeft nog flink wat extra scheuren veroorzaakt, en waar niet geveegd is, is de sneeuwlaag niet zozeer gaan plakken, maar vormt zelfs een halve centimeter een stevige trek aan je schaatsen.

We spreken met wat mensen van de organisatie van de Runn Is-weken, die tevreden zijn over de opkomst van gisteren, en voor vandaag ook op veel mensen hopen. Het is volgens de Zweden de mooiste dag sinds het begin van de winter.

Na anderhalf rondje loop ik naar het verhuurkantoortje van Ulf. Gisteren bleek bij het slijpen van de schaatsen, dat een stukje van 4 centimeter van mijn rechterijzer zich niet liet slijpen met het handslijpparaat. Thomas heeft zijn slijpparaat bij Ulf neergezet, dus dat kan ik even gebruiken om de ijzers wel goed te krijgen. Er zal echt even flink geslepen moeten worden om de ijzers weer goed te krijgen.

Om 10 uur staat Thomas klaar om met ons naar Storsund te schaatsen, waar de Ornäsrännet om 11 uur begint (spreek uit: eurnusrännet en dan nog verstaan ze je bijna nooit ;-)

Een beginnersfout: nooit je schaatsen gehaast slijpen. Ik heb maar 10 minuten. Alleen al het inklemmen kost even, dus ik haal snel de grove kant van de steen over de schaatsen. Even afbramen en vervolgens de fijne kant. Maar ja, die vergeet ik.

Al na een paar honderd meter op weg naar Storsund merk ik het: het ijs is opeens een stuk stroever. Mijn schaatsen zijn weliswaar vlijmscherp, maar tegelijkertijd stroef als schuurpapier.

In Storsund aangekomen moeten de schaatsen uit, naar het lokale kantoor van het Zweedse Staatsbosbeheer om onze startnummers op te halen. De organisatie is verguld met ons: we zijn de enige buitenlandse rijders. Door de luidspreker klinkt even later een "Special hello to our Dutch guests: please be careful out there; there are a lot of cracks in the ice". Dat was ons al opgevallen. De spleten zijn haast onvoorstelbaar: 10 tot 15 centimeter diep, en 2 tot soms wel 10 centimeter breed. Als je niet uitkijkt ga je er met je hele ijzer in.

Precies 20 seconde voor het startschot staan we klaar om weg te rijden. Vijftig deelnemers in onze klasse (mannen die zo gek zijn om een volledige marathon in een hoog tempo af te jakkeren). De eerst paar honderd meter zijn de eerste bijna-valpartijen al te aanschouwen. De echt snelle jongens zijn al snel uit zicht verdwenen. Het 'peloton' dat op gepaste afstand volgt, houden we zo'n 2 kilometer bij. Daarna worden de gaten groter.

Bij de eerste ronding – 10,5 kilometer verderop bij Framby Udde – loop ik een enkel minuutje achter. Thomas is zo aardig om regelmatig even in te houden, zodat ik niet continu het gevoel heb dat ik de drager van de rode lantaarn ben. Dit ijs is niks voor mij. Door het grote aantal scheuren moet ik korte slagen maken. En dat is nu juist waar ik slecht in ben. Korte slagen betekent bij mij meer werk voor de benen en minder gebruik van de valbeweging. Ik blaas mijn spieren (en dan vooral mijn heupen) al snel op.

Waar de weg heen nog in een matige, maar acceptabele tijd van 30 minuten ging, gaat het stuk terug nog slechter: 35 minuten. Dit zijn tijden die we twee dagen geleden in alle rust, haast fluitend, haalden. Vlak voordat ik bij het startpunt terug ben, komen de anderen ons alweer tegemoet. Het gat is niet zo heel groot, maar dichtrijden is er echt niet bij. De tweede helft gaat stabiel matig: telkens 35 minuten. Als ik flink kapot aankom, is mijn schaatsmaat al een kwartier binnen. Hij deed er - keurig volgens de planning - 2 uur over.

Gelukkig maakt het prachtige weer, een indrukwekkende medaille en onze 'loterijprijzen' in de vorm van een vlijmscherpe hakbijl voor mijn schaatsmaat en een elektronische stappenteller voor mij, weer veel goed. Na een paar overheerlijke brot med korv lukt het me de weg terug af te leggen. 75 km later stappen we van het ijs. We hangen nog wat na met Thomas in de Framby Udde. De dag was voor hem wat minder fraai geëindigd. Bij de zoveelste valpartij was zijn ijzer in een spleet blijven hangen en er zit nu een flinke kromming in zijn gloednieuwe Chinese schaatsen. En in Falun heeft Jan Lenssen geen bijkantoortje.

We rijden de kortste weg terug. In de kamer aangekomen werpen we een korte blik op de e-mail om vervolgens allebei anderhalf uur diep te slapen. Terwijl ik dit schrijf, maakt mijn schaatsmaat het avondeten klaar. Af en toe loopt hij binnen en merkt hij op dat het krampachtige schaatsen (om de scheuren te ontwijken) ook bij hem voelbaar is de in rug. Morgen gaan we spieren maar eens anders belasten: wandelen in de bossen. De bomen staan er nog steeds mooi bij: heel veel sneeuw op de takken.

Ik kan geen andere conclusie trekken dan dat noch mijn stijl, noch mijn conditie op het gewenste peil zijn. Zondag een poging doen om een echt lange toertocht te rijden, wordt op deze manier echt een probleem. Gelukkig wachten ons nog een flink aantal heerlijke dagen. Met op dinsdag de 'baan' van Borlänge uitproberen en woensdag het natuurijs van Mora, valt er nog een heleboel te genieten.

Rechts op de achtergrond de schoorsteenpijp waar de webcam van Falun aan hangt